

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Magdaleny Ježkové a soudců JUDr. Ivony Šubrtové a Mgr. Ondřeje Bartoše ve věci

žalobce: **R. G.**
zastoupený JUDr. Mariem Kotorou, advokátem
Malická 1576/11, 301 00 Plzeň

proti
žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**
Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové

v řízení o žalobě proti nečinnosti správního orgánu

takto:

- I. Žalovanému se ukládá povinnost vydat do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku rozhodnutí o žádosti žalobce o poskytnutí informací ze dne 1. 7. 2024, vedené žalovaným pod sp. zn. KUKHK-IZ-80/MSZ/2024.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 17 200 Kč do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho zástupce.

Odůvodnění:

1. Žalobce brojí žalobou proti nečinnosti žalovaného v řízení o žádosti ze dne 1. 7. 2024, kterou se domáhá poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále také „InfZ“).

I. Žalobní tvrzení

2. Žalobce uvedl, že požádal žalovaného o „o zaslání všech rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí o přestupku, jímž byl obviněný uznán vinným z přestupku dle zákona č. 361/2000 Sb., která byla krajským úřadem vydána v roce 2023, a která byla napadena správní žalobou (tj. došlo ke kumulativnímu splnění obou těchto podmínek). Žádal též o poskytnutí informace o spisové značce, pod kterou je řízení o žalobě proti příslušnému rozhodnutí vedeno před soudem“.
3. Žalovaný vznesl požadavek na úhradu ve výši 2 000 Kč z důvodu mimořádně rozsáhlého vyhledání informací. Výzvu doručil žalobci dne 16. 7. 2024. Téhož dne podal žalobce stížnost proti požadované výši úhrady. Nerozporoval, že požaduje informace, jejichž vyhledání může být náročné, a že žalovanému náhrada může náležet, nesouhlasil však s její výší.
4. Žalobce byl názoru, že nadřízený orgán žalovaného byl povinen o stížnosti rozhodnout ve lhůtě do 7. 8. 2024, avšak ke dni podání žaloby stále nerozhodl. Jde tedy dle žalobce o objektivní stav nečinnosti, který trvá již přibližně dva týdny.
5. Žalobce připomenul, že odpověď na otázku, kdo je v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti pasivně legitimován, vyplývá z judikatury, dle níž nerozhodne-li nadřízený orgán o stížnosti proti výši úhrady v zákonné lhůtě, je nutné žalovat samotný povinný subjekt. Není možné žalovat nadřízený orgán povinného subjektu, neboť eventuální rozhodnutí o potvrzení výše úhrady, či jejím snížení, není rozhodnutím ve věci samé, které by bylo možné napadat žalobou dle § 65 zákona č. 150/2002. Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Proto se nelze ani jeho vydání domáhat žalobou dle § 79 s. ř. s. Žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2020, čj. 2 As 397/2019-40. V něm tento soud nejprve odůvodnil tezi, že není možné brojit proti nečinnosti nadřízeného orgánu, který nerozhodl o stížnosti proti požadavku na úhradu. Následně Nejvyšší správní soud uvažil, proti komu musí nečinnostní žaloba směřovat, přičemž učinil závěr, že nemůže-li tato z výše uvedených důvodů směřovat proti nadřízenému orgánu, který nerozhodl o stížnosti, musí směřovat přímo proti povinnému subjektu.
6. „Nejvyšší správní soud proto na základě shora provedeného rozboru jednotlivých výkladových alternativ a závazné prejudikatury uvážil o věci takto. Přitom musel odpovědět na otázku, zda a jakou formou stěžovateli poskytnout ochranu.“ (...) „Za této situace dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že umožnění přímé obrany proti povinnému subjektu, tak jak ji dovozuje ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu k některým stížnostním bodům ustanovení § 16a odst. 1 informačního zákona, je na místě i přes pochyby (...). Proto i v tomto případě, kdy žalovaný vyzval stěžovatele k úhradě nákladů na poskytnutí informace a Ministerstvo spravedlnosti o podané stížnosti do zákonem stanovené lhůty nezákonně nerozhodlo, je třeba podanou stížnost proti výši úhrady považovat za bezvýsledně vyčerpaný prostředek, který procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu ve smyslu ustanovení § 79 odst. 1 s. ř. s. Proto je možné se žalobou podle § 79 odst. 1 s. ř. s. domáhat vydání rozhodnutí přímo po žalovaném Okresním soudu Praha – západ.“
7. Nejvyšší správní soud pak doplnil, že „tento závěr byl následně aplikován též např. v rozsudcích NSS ze dne 29. 1. 2013, č. j. 8 Ans 10/2012 – 46, ze dne 20. 12. 2013, č. j. 7 Ans 15/2013 – 23, či ze dne 28. 1. 2015, č. j. 6 As 113/2014 – 35.“ Nejedná se tedy o názor excesivní či výjimečný, ale naopak konstantní, aplikovaný po relativně dlouhou dobu.

8. Z těchto důvodů je pasivně legitimován žalovaný jako povinný subjekt, jakkoli faktické prodlení je dáno na straně jemu nadřízeného orgánu. Jak ovšem upozornil ve výše citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud, „v souladu se zásadou jednoty řízení, a tedy i „jednoty“ povinného subjektu a jemu nadřízeného orgánu, je třeba mít za to, že nečinnost nadřízeného orgánu vede k „tíži“ povinného subjektu, a nikoli žadatele.“
9. Stran splnění podmínek k podání žaloby žalobce odkázal na již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu, který se i touto otázkou zabýval, a to s následujícími závěry:
10. „Ke stěžovatelově argumentaci uvedené v kasační stížnosti Nejvyšší správní soud konstatuje, že informační zákon v § 20 odst. 4 skutečně obecně počítá se subsidiárním užitím správního řádu, a to mimo jiné v ustanoveních týkajících se ochrany před nečinností; zjevně se přitom odkazuje na opatření podle § 80 odst. 3 správního řádu. Stejně tak je pravda, že rozšířený senát NSS v usnesení ze dne 20. 5. 2014, č. j. 8 Ans 2/2012 – 278, naznal, že „účastník řízení je povinen vyčerpat prostředek ochrany proti nečinnosti podle § 80 odst. 3 správního řádu před podáním žaloby podle § 79 s. ř. s. i za situace, kdy se domáhá ochrany proti nečinnosti ústředního správního úřadu.“
11. Žalobce ovšem zdůraznil, že tento postup nelze aplikovat (a po žadateli vyžadovat) konkrétně v případě nečinnosti nadřízeného orgánu s vyřízením stížnosti dle § 16a odst. 1 písm. d) informačního zákona. Žaloba na ochranu proti nečinnosti dle § 79 s. ř. s. (a podobně i institut představující nezbytnou podmínku pro její podání, tj. opatření proti nečinnosti dle § 80 odst. 3 správního řádu) totiž v nynějším případě předpokládá, že nečinnost správního orgánu spočívá v nevydání rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s. ve věci samé. Akt dle § 16a odst. 7 informačního zákona, jímž nadřízený orgán vyřídí stížnost dle § 16a odst. 1 písm. d) téhož zákona, však není rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s., a tudíž pro domáhání se jeho vydání není dána ani aktivní žalobní legitimace žadatele dle § 79 odst. 1 s. ř. s. Na takovou procesní situaci proto nelze vztáhnout podmínku formulovanou v usnesení rozšířeného senátu ze dne 20. 5. 2014, č. j. 8 Ans 2/2012 – 278 (čili nezbytnost využití § 80 odst. 3 správního řádu před podáním žaloby dle § 79 s. ř. s.), neboť žadatel o informaci se zjevně nemůže úspěšně bránit přímo proti nečinnosti nadřízeného správního orgánu. S žalobkyní se přitom lze ztotožnit v tom, že pokud rozhodnutí dle § 16a odst. 7 informačního zákona není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., pak není logické nutit žadatele, aby se jeho vydání musel pokoušet domáhat postupem dle § 80 správního řádu, když po případném marném využití tohoto prostředku stejně není možné proti nadřízenému orgánu povinného subjektu podat nečinnostní žalobu. Ostatně nelze ztrácet ze zřetele, že v projednávaném případě je žalovaným stěžovatel (nikoliv jeho nadřízený orgán), který je (byť ne vskutku vlastní vinou, nýbrž z judikatorně dovozených závěrů) nečinný s vyřízením žádosti o informace. Stížnost žalobkyně dle § 16a odst. 1 písm. d) informačního zákona (která nebyla v zákonné lhůtě vyřízena) přitom rozsudek NSS ze dne 15. 11. 2012, č. j. 2 Ans 13/2012 - 14, považuje za řádně vyčerpaný prostředek k ochraně proti nečinnosti přímo povinného (nyní žalovaného) subjektu před podáním žaloby dle § 79 odst. 1 s. ř. s.“
12. Žalobce tedy splnil podmínku pro podání žaloby, spočívající v bezvýsledném vyčerpání prostředků, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, když podal stížnost dle § 16a odst. 1 písm. d) zákona o svobodném přístupu k informacím, a na tuto stížnost nadřízený orgán žalovaného v zákonné lhůtě nereagoval.

II. Vyjádření žalovaného

13. Žalovaný uvedl, že podmínka, podle níž žalobce musí nejprve bezvýsledně vyčerpat procesní prostředky, které má k dispozici v řízení před správními orgány, je vlastní celkové koncepci správního soudnictví a teleologicky vyjadřuje zásadu subsidiarity ve vztahu mezi veřejnou správou a činností správních soudů. Jejím účelem je předejít soudnímu řízení v případech, kdy lze dosáhnout nápravy přímo u správních orgánů. Tato zásada je v obecné rovině vyjádřena v ustanovení § 5 s. ř. s. a pro jednotlivé typy žalob je potom upřesněna zejména v ust. § 79 odst. 1 uvedené právní úpravy. Před použitím některého z typů žalob je tedy nutné nejprve vždy vyčerpat opravné prostředky nebo jiné procesní prostředky nápravy, které jsou k dispozici v řízení před správním orgánem (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20.05.2014, č. j. 8 Ans 2/2012–278).
14. Dále podotkl, že není-li při podání žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu splněna podmínka bezvýsledného vyčerpání prostředku, který procesní předpis platný pro řízení před správním orgánem stanoví k ochraně proti nečinnosti (ustanovení § 79 odst. 1 s. ř. s.), jedná se o žalobu nepřipustnou, kterou soud odmítne. V daném případě žalobce nesouhlasí s výší úhrady sdělené podle ustanovení § 17 odst. 3 InfZ a podal stížnost dle ustanovení § 16a odst. 1 písm. d) InfZ, o které však nadřízený správní orgán v rozporu s ustanovením § 16a odst. 8 InfZ nerozhodl do 15 dnů ode dne, kdy mu byla předložena. Žalobce je přesvědčen, že za této situace je jediným možným postupem podání žaloby na ochranu proti nečinnosti přímo proti žalovanému jakožto povinnému subjektu, přičemž se dovolává rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2020, čj. 2 As 397/2019–40 (obdobně se vyjadřovaly také rozsudky téhož soudu ze dne 14. 9. 2022, čj. 10 As 342/2020-46, ze dne 15.11.2012, čj. 2 Ans 13/2012–14 a ze dne 14. 9. 2022, čj. 10 As 342/2020-46). Žalobce však přehlíží, že závěry správního soudu, na něž v žalobě poukazuje, se týkaly znění InfZ před změnou provedenou zákonem číslo 111/2019 Sb., jak např. zdůraznil Nejvyšší správní soud v bodě 34 rozsudku ze dne 24.11.2020, čj. 2 As 397/2019–40.
15. Žalovaný upozornil, že zákonem číslo 111/2019 Sb. (účinným od 24. 4. 2019) bylo do InfZ vloženo (mimo jiné) nové ustanovení § 16b („Přezkumné řízení a ochrana proti nečinnosti“), dle jehož odstavce třetího platí, že „k opatřením proti nečinnosti nadřízeného orgánu podle zvláštního právního předpisu je příslušný Úřad pro ochranu osobních údajů“.
16. Žalovaný, stejně jako Ministerstvo vnitra (viz např. stranu 20 Metodického doporučení Ministerstva vnitra k aplikaci vybraných procesních ustanovení zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, po novele provedené zákonem č. 111/2019 Sb.) či samotný Úřad pro ochranu osobních údajů, nepochybuje o tom, že ačkoli rozhodnutí o stížnosti žadatele nesouhlasícího s výší úhrady za poskytnutí informace není rozhodnutím ve smyslu ustanovení § 65 odst. 1 s. ř. s. (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 9. 2010, čj. 2 As 34/2008-90), jedná se o jiný úkon správního orgánu a ochrana proti nečinnosti nadřízeného orgánu žalovaného je možná podle ustanovení § 80 ve spojení s § 6 odst. 1 správního řádu. Tento prostředek k ochraně proti žalobcem tvrzené nečinnosti nadřízeného orgánu žalovaného při vyřizování stížnosti dle ustanovení § 16a odst. 1 písm. d) InfZ však žalobce patrně před podáním žaloby nevyčerpal, když se o něm nikde v žalobě ani nezmiňuje.
17. Výše zmíněný prostředek k ochraně proti nečinnosti dle názoru žalovaného splňuje judikaturou Nejvyššího správního soudu stanovené požadavky na kvalitu prostředku ochrany (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25.07.2007, čj. 2 Ans 4/2007-53), neboť je upraven obecně závazným právním předpisem, dle kterého se v řízení

postupuje, je v dispozici žalobce (viz ustanovení § 80 odst. 3 správního řádu) a jde o prostředek, jímž je možno nápravy dosáhnout.

18. Žalovaný měl za to, že v posuzovaném případě nebyla splněna podmínka bezvýsledného vyčerpání prostředku, který procesní předpis platný pro řízení před správním orgánem stanoví k ochraně proti nečinnosti (ustanovení § 79 odst. 1 s. ř. s.), a proto se jedná o žalobu nepřípustnou, kterou by měl soud podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítnout.

III. Přezkoumání věci krajským soudem

19. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu druhého s. ř. s. bez nařízení jednání, když žalobce i žalovaný vyslovili s tímto postupem souhlas konkludentně. Po prostudování obsahu správního spisu v kontextu s žalobními námitkami pak usoudil následovně.
20. Ze skutkových okolností projednávané věci je zřejmé, že dne 1. 7. 2024 obdržel žalovaný prostřednictvím datové schránky žádost žalobce dle InfZ, ve které žádal o „zaslání všech rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí o přestupku, jímž byl obviněný uznán vinným z přestupku dle zákona č. 361/2000 Sb., která byla krajským úřadem vydána v roce 2023, a která byla napadena správní žalobou (tj. došlo ke kumulativnímu splnění obou těchto podmínek).“ Dále žádal „o poskytnutí informace o spisové značce, pod kterou je řízení o žalobě proti příslušnému rozhodnutí vedeno před soudem.“
21. V souladu se Směrnicí Rady Královéhradeckého kraje byl o spolupráci při vyřizování žádosti požádán příslušný odbor dopravy a silničního hospodářství krajského úřadu. Na základě jeho vyjádření pak žalovaný žalobci sdělil, že vyhledání a zpracování požadovaných informací představuje mimořádně rozsáhlé vyhledávání ve smyslu ustanovení § 17 InfZ.
22. Žalovaný dle ust. § 17 odst. 1 InfZ vyčíslil celkovou úhradu na částku 2 000 Kč. Oznámení o výši úhrady bylo žalobci doručeno prostřednictvím datové schránky dne 16. 7. 2024. Žalobce podal téhož dne stížnost podle ustanovení § 16a odst. 1 písm. d) InfZ proti výši stanovené úhrady, kterou považoval za nepřiměřeně vysokou a nesouhlasil s ní. Žalovaný měl za to, že úhrada byla stanovena v souladu s požadavky InfZ. Vzhledem k tomu, že žalovaný neshledal důvod ke snížení úhrady na 0 Kč, jak požadoval žalobce, v souladu s ustanovením § 16a odst. 5 InfZ předložil žalovaný stížnost spolu se spisovým materiálem v zákonné lhůtě Ministerstvu dopravy jako nadřízenému orgánu a navrhl, aby dle ust. § 16a odst. 7 písmeno a) InfZ byla výše úhrady potvrzena. Stížnost včetně spisových materiálů a vyjádření žalovaného byla Ministerstvu dopravy předložena prostřednictvím datové schránky dne 22. 7. 2024.
23. Žalovaný tak měl za to, že splnil všechny zákonné požadavky InfZ na vyřízení žádosti i stížnosti, kterou řádně a včas předložil nadřízenému orgánu a tudíž dovodil, že v dané věci nebyl nečinný. Od nadřízeného orgánu žalovaný žádné rozhodnutí neobdržel.
24. Žalobce se proti postupu žalovaného bránil žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, kterou zdejší soud odmítl. Konstatoval, že není-li při podání žaloby na ochranu před nečinností správního orgánu splněna podmínka bezvýsledného vyčerpání prostředku, který procesní předpis platný pro řízení před správním orgánem stanoví k ochraně proti nečinnosti, jedná se o žalobu nepřípustnou, jež musí být ve smyslu ust. § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítnuta.

25. Proti rozhodnutí zdejšího soudu brojil žalobce kasační stížností, na základě níž Nejvyšší správní soud usnesení o odmítnutí žaloby zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení (rozsudek ze dne 30. 1. 2025, č.j. 10 As 281/2024 – 27). Konstatoval, že se již v minulosti zabýval povahou rozhodnutí o stížnosti proti výzvě k úhradě za poskytnutí informací a dospěl k závěru, že se nejedná o rozhodnutí, proti kterému by bylo možné se bránit ve smyslu § 79 s. ř. s. Tento závěr vylučuje možnost žalatele bránit se proti nečinnosti nadřízeného orgánu při vyřizování stížnosti nečinnostní žalobou ve správním soudnictví (usnesení rozšířeného senátu ze dne 21. 9. 2010, čj. 2 As 34/2008-90, rozsudek ze dne 15. 11. 2012, čj. 2 Ans 13/2012-14).
26. Dále Nejvyšší správní soud uvedl, že z rozsudku ze dne 29. 10. 2009, čj. 4 Ans 4/2009 – 86, pak vyplývá, že *„stížnost podle § 16a odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím je třeba považovat za prostředek, který procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s. Vzhledem k tomu, že taková stížnost byla v posuzované věci podána a žalovaný (resp. ministr) na ni vůbec nereagoval, byl tento prostředek stanovený zákonem o svobodném přístupu k informacím k ochraně proti nečinnosti bezvýsledně vyčerpán a podmínky řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu při vyřizování žádosti o poskytnutí informací byly splněny.“*
27. Spornou otázkou v nyní posuzované věci tedy je, zda se právní situace po novelizaci InfZ z roku 2019 změnila. Nejvyšší správní soud zastává názor, že nikoliv. K tomu konstatoval, že je třeba *„souhlasit se stěžovatelem, že v důsledku novely zákona nedošlo ke změně povahy „rozhodnutí“ o stížnosti proti výzvě k úhradě za poskytnutí informací, nýbrž pouze k ujasnění kompetencí správních orgánů. Této otázce se ostatně NSS již věnoval v rozsudku ze dne 16. 1. 2025, čj. 1 As 208/2024-24, když uvedl, že: „V tomto směru Nejvyšší správní soud souhlasí se žalobcem, že novelou zavedený § 16b odst. 3 informačního zákona je primárně kompetenčním ustanovením, jímž zákon vzhledem k možným nejasnostem ohledně toho, který orgán má učinit opatření proti nečinnosti nadřízeného orgánu, odchýlně od § 178 správního řádu upravuje příslušnost tohoto nadřízeného orgánu k uplatnění opatření proti nečinnosti správního orgánu. Toto ustanovení vykazuje návaznost také na § 20 odst. 5 informačního zákona, podle něhož nelze-li podle § 178 správního řádu nadřízený orgán určit, rozhoduje v odvolacím řízení a v řízení o stížnosti Úřad pro ochranu osobních údajů. Ustanovení § 16b odst. 3 informačního zákona lze bezpochyby uplatnit u jiných typů rozhodování podle informačního zákona (viz § 16 informačního zákona), nicméně v případech stížnosti podle § 16a odst. 1 písm. d) by jeho použití přinášelo takový další prostředek ochrany proti nečinnosti, jehož využití by pro žalatele mohlo mít negativní procesní následky, což je v rozporu s východisky judikatury k ústavně garantovanému právu na informace a jeho efektivnosti. Uvedený závěr dále nijak neodporuje principu subsidiarity soudní ochrany, neboť rozšířený senát Nejvyššího správního soudu již v minulosti shledal, že neexistuje důvod, pro který by měla veřejná správa dostat více než jednu šanci, aby nezákonnou nečinnost napравиła vlastními prostředky. Takový výklad by pouze komplikoval přístup osob k soudní ochraně (rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 2. 2. 2023, č. j. 2 As 21/2020 34, č. 4453/2023 Sb. NSS).“*
28. *„Krajský soud tedy dle Nejvyššího správního soudu pochybil, pokud konstatoval, že v důsledku novely je v procesní situaci stěžovatele nezbytné postupovat jinak, než jak předpokládá dosavadní judikatura, a to cestou vyčerpání dalšího prostředku ochrany proti nečinnosti podle § 80 správního řádu, a to vůči nadřízenému správnímu orgánu. Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů setrval na svém názoru, že již podání stížnosti podle § 16a odst. 1 písm. d)*

informačního zákona je zvláštním prostředkem, jímž se žadatel brání nečinnosti veřejné správy při poskytování informací, čímž je po bezvýsledném vyčerpání tohoto procesního prostředku žaloba na ochranu před nečinností správního orgánu podle § 79 odst. 1 s. ř. s. přípustná. Usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby je tak nezákonné a Nejvyšší správní soud jej z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. zrušil.“ Nejvyšší správní soud tak dospěl k nepochybnému závěru, že právní názory vyslovené v citovaném rozsudku jsou plně použitelné i na okolnosti nyní posuzovaného případu.

29. Na základě takto vysloveného závazného právního názoru Nejvyššího správního soudu krajský soud znovu posoudil žalobní námitky a shledal, že žaloba je důvodná. O věci rozhodl bez jednání, neboť účastníci takový postup akceptovali.
30. Podle § 79 odst. 1 s. ř. s. se žalobou proti nečinnosti správního orgánu může žalobce domáhat, aby soud žalovanému uložil povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé.
31. Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, že žalobce podal dle § 16a odst. 1 písm. d) InfZ dne 16. 7. 2024 stížnost proti oznámení o výši úhrady za poskytnutí informací dle § 16a odst. 1 písm. d) Inf.Z.
32. Z uvedené právní úpravy je dále zřejmé, že o této stížnosti byl nadřízený orgán žalovaného povinen rozhodnout (dle § 16a odst. 8 InfZ) do 15 dnů ode dne, kdy mu byla stížnost předložena. Krajský soud dále zjistil, že stížnost včetně spisových materiálů a vyjádření žalovaného byla Ministerstvu dopravy, jakožto nadřízenému orgánu, předložena prostřednictvím datové schránky dne 22. 7. 2024. Nadřízený orgán tak byl povinen stížnost vyřídit do 6. 8. 2024. Stížnost však nadřízený orgán do uvedeného data a ani později nevyřídil.
33. Krajský soud tedy v dané věci shledal nečinnost nadřízeného orgánu žalovaného při vyřizování stížnosti proti oznámení o výši úhrady za poskytnutí informací. Dospěl pak k závěru, že žalobce se důvodně domáhá ochrany proti nečinnosti přímo vůči žalovanému jako povinnému subjektu, ačkoli ten (na rozdíl od nadřízeného správního orgánu) fakticky nečinný není. Soud tak nakonec přikázal žalovanému rozhodnout o žádosti žalobce o poskytnutí informací. Tento postup je ostatně souladný s judikaturou Nejvyššího správního soudu (na níž odkazuje i žalobce) obsaženou v jeho rozsudku ze dne 24. 11. 2020, č.j. 2 As 397/2019 – 40, která uvádí: „*Proto i v tomto případě, kdy žalovaný vyzval stěžovatele k úhradě nákladů na poskytnutí informace a Ministerstvo spravedlnosti o podané stížnosti do zákonem stanovené lhůty nezákonně nerozhodlo, je třeba podanou stížnost proti výši úhrady považovat za bezvýsledně vyčerpáný prostředek, který procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu ve smyslu ustanovení § 79 odst. 1 s. ř. s. Proto je možné se žalobou podle § 79 odst. 1 s. ř. s. domáhat vydání rozhodnutí přímo po žalovaném Okresním soudu Praha – západ.*“ V řízení je tedy pasivně legitimován žalovaný, jako povinný subjekt, i když faktické prodlení je způsobeno nadřízeným orgánem. Nečinnost nadřízeného orgánu tak vede k tíži povinného subjektu.
34. Na základě shora uvedeného uložil krajský soud v souladu s § 81 odst. 2 s. ř. s. žalovanému povinnost vydat rozhodnutí o žádosti žalobce o poskytnutí informací, a to v zákonné lhůtě 15 dnů dle § 14 odst. 5 písm. d) InfZ (i ve spojení s § 15 odst. 1 uvedené právní úpravy).
35. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něhož má právo na náhradu nákladů ten účastník, který byl v řízení úspěšný. Náklady žalobce tvoří jednak zaplacený soudní poplatky ve výši 2 000 Kč a ve výši 5 000 Kč, dále tři úkony právní služby

podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), tedy převzetí právního zastoupení, podání žaloby a podání kasační stížnosti. Podle § 7 bodu 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu, činí výše odměny za jeden úkon právní služby 3 100 Kč. Náhrada hotových výdajů pak dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu tvoří 300 Kč za každý úkon (celkem učiněny 3 úkony). Výsledná částka náhrady nákladů řízení tak činí 17 200 Kč.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 27. března 2025

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
předsedkyně senátu